

DRAFT MINUTES

DRAFT MINUTES

Meeting ID	2237
Committee	Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol
Date	22/04/2021
Attendees	<p>Cynghorwyr Stephen Thomas (Cadeirydd)</p> <p>Cynghorwyr Keri Rowson (Is-gadeirydd)</p> <p>Cynghorwyr Derrick Bevan (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Garth Collier (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Gareth A. Davies (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Gareth L. Davies (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Phil Edwards (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Keith Hayden (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Wayne Hodgins (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Julie Holt (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Amanda Moore (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Greg Paulsen (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Tim Sharrem (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Bob Summers (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Cynghorwyr Tommy Smith (Aelod Pwyllgor)</p> <p>Damien McCann (Swyddog)</p> <p>Tanya Evans (Swyddog)</p> <p>Gemma Wasley (Swyddog)</p> <p>Alyson Hoskins (Swyddog)</p> <p>Liz Thomas (Swyddog)</p> <p>Leeann Turner (Secretary)</p> <p>Gwasanaethau Democrataidd (Notify)</p> <p>Pob Cynghorydd (Notify)</p> <p>Sean Scannell (Notify)</p> <p>Louise Bishop (Notify)</p> <p>Richard Crook (Notify)</p> <p>Rhian Hayden (Notify)</p> <p>Michelle Morris (Notify)</p> <p>Steve Berry (Swyddog)</p> <p>Andrea Jones (Swyddog)</p> <p>Emma Bennett (Notify)</p>

Item ID	4677
Item Title	Cyfieithu ar y Pryd
Summary	Nodwyd na dderbyniwyd unrhyw geisiadau ar gyfer y gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.

Item ID	4678
Item Title	Ymddiheuriadau
Summary	Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorwyr S. Thomas (Cadeirydd), G. Collier, G.L. Davies, M. Moore, G. Paulsen a T. Sharrem.

Item ID	4679
Item Title	Datganiadau Buddiant a Goddefebau
Summary	Ni adroddwyd unrhyw ddatganiadau buddiant na goddefebau.

Item ID	4680
Item Title	Cofnodion Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol
Summary	Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod o'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol a gynhaliwyd ar 17 Mawrth 2021. CYTUNODD y Pwyllgor i gadarnhau'r cofnodion.

Item ID	4694
Item Title	Strategaeth Byw'n Annibynnol yn y 21ain Ganrif – Adroddiad cynnydd blynyddol 2020/21
Summary	<p>Rhodddwyd ystyriaeth i adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion a gyflwynwyd i roi trosolwg i Aelodau ar strategaeth 'Byw'n Annibynnol ym Mlaenau Gwent yn y 21ain ganrif'.</p> <p>Siaradodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion am yr adroddiad a rhoi trosolwg o bob un o'r 8 maes blaenoriaeth fel rhan o ddull gweithredu cynhwysfawr at ddatblygu gwasanaeth.</p> <p><u>Blaenoriaeth 1 – Gofal hirdymor</u></p> <p>Gofynnodd Aelod pa feysydd o arfer da y gellid mynd â nhw ymlaen yn dilyn Covid a chyfeiriodd hefyd at y gostyngiad yn y nifer o breswylwyr mewn cartrefi gofal. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod nifer o feysydd arfer da ym mhob un o'r 8 blaenoriaeth. Yn benodol yng nghyswllt cartrefi gofal, maent yn gweithio'n agos gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan i ddatblygu gwell prosesau rheoli haint ac yn mynd â'r hyn a ddysgwyd o hynny i ddatblygu gwasanaeth newydd wrth symud ymlaen, fel bod gan ddarparwyr cartrefi gofal fynediad cadarn a rhwydd i arweinwyr rheoli haint ac yn y blaen. Yng nghyswllt y nifer is o breswylwyr mewn cartrefi gofal, mae'n rhy gynnar dweud os yw hyn oherwydd hyder ac os y byddai'r tueddiad hyn yn newid. Gall pobl fod wedi penderfynu aros yn eu cartrefi eu hunain oherwydd bod y pandemig wedi effeithio'n neilltuol ar gartrefi gofal neu efallai eu bod yn meddwl yn wahanol am eu hanghenion gofal ar gyfer y dyfodol.</p>

Holodd Aelod am y nifer o farwolaethau cysylltiedig â Covid mewn cartrefi gofal. Atebodd y Swyddog y gellid rhoi'r wybodaeth hon ond gyda nodyn o rybudd, gan y byddai rhai pobl a all fod wedi dal yr haint mewn ysbyty ac nid yn y cartref gofal.

Gyda llai o alw nag o leoedd ar gael mewn rhai cartrefi gofal ar hyn o bryd, holodd Aelod pa effaith y byddai agor cartref gofal newydd yn ei gael ar y ddarpariaeth bresennol yn y dyfodol. Esboniodd y Pennaeth Gwasanaethau oedolion fod cartrefi gofal yn cael eu rheoleiddio gan Arolygiaeth Gofal Cymru ac y gallai unrhyw un agor cartref. Roedd y cartref gofal newydd yn Nhredegar wedi agor yn gynnar yn y pandemig ac eisoes wedi datblygu'r ddarpariaeth cyn y pandemig. Esboniodd y gallai rhai o'r preswylwyr ddod o Gaerffili, Cwm Rhwymi a Phowys ac nid Blaenau Gwent yn unig.

Dywedodd Aelod fod yr adroddiad yn dangos fod y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol wedi ymateb yn gyflym ac yn broffesiynol yn ystod y pandemig, wedi cysylltu gyda nifer o bartneriaid ac wedi parhau i ddarparu gwasanaethau ansawdd uchel sy'n effeithio ar aelodau bregus o gymdeithas. Diolchodd i holl aelodau staff y Gyfarwyddiaeth am eu gwaith da a theimlai fod yr adroddiad yn rhoi sicrwydd i Gynghorwyr a'r cyhoedd a all fod â pherthnasau yn ein gosodiadau gofal. Roedd holl Aelodau'r Pwyllgor Craffu yn cefnogi'r sylwadau hyn a theimlent fod staff Gwasanaethau Cymdeithasol wedi perfformio'n dda tu hwnt mewn blwyddyn heriol iawn.

Gyda llai o bobl yn mynd i gartrefi gofal, holodd Aelod sut oedd pobl yn ymdopi yn eu cartrefi eu hunain. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Cymdeithasol mai un o brif sbardunau strategaeth Byw'n Annibynnol yn y 21ain Ganrif oedd gostwng nifer y bobl sy'n mynd i gartrefi gofal traddodiadol. Bu gostyngiad cyson dros y 15 mlynedd ddiwethaf yn nifer y bobl sydd angen mynd i gartrefi gofal, fodd bynnag mae'r Gwasanaeth yng ngofal cyfran llawer uwch o bobl cymhleth iawn yn y gymuned. Mae gwasanaethau cadarn o fath Ailalluogi a Gofal yn y Cartref yn galluogi pobl i gael eu cefnogi yn y gymuned gyda'r gefnogaeth gywir o'u hamgylch.

Blaenoriaeth 2 – Gwasanaethau Ailalluogi/Galluogi

Holodd Aelod am y gwasanaethau cyfeillio a gydlynir gyda'r sector gwirfoddol. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion nad oedd y Gyfarwyddiaeth wedi canolbwyntio ar wasanaethau newydd, fodd bynnag mae gwaith yn mynd rhagddo gyda GAVO mewn rhannau eraill o'r Cyngor i gynyddu'r gwasanaeth cyfeillio a siopa. Mae nifer o ffrydiau gwaith yn edrych ar adferiad y Cyngor wrth symud ymlaen ac mae un yn ymwneud a'r gymuned, ac mae darparu gwasanaethau cyfeillio a gwirfoddoli yn bendant iawn yn rhan o'r gwaith hwnnw.

Cododd Aelod bryderon am bobl gyda chyflyrau iechyd sylfaenol a fu'n gwarchod am flwyddyn ac oedd braidd yn ofnus am fynd yn ôl allan i'r gymuned. Holodd os y gwnaed unrhyw waith gyda'r grŵp Strôc neu'r grŵp

Dementia lleol i holi os oedd yn bosibl iddynt gael pobl yn ôl yn ddiogel i'r gymuned ac ailgysylltu gyda'u grŵp. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod nifer o grwpiau wedi aildddechrau, a rhai yn dal i fod yn rhithiol. Mae Cymru yn dal i fod yn Haen 4 ac mae nifer o gyrrff Trydydd Sector yn disgwyl am gyhoeddiad nesaf Llywodraeth Cymru i ddechrau mwy o grwpiau wyneb i wyneb. Mae'r Cysylltwyr Cymunedol yn siarad yn gyson gyda'r darparwyr hyn a byddent yn aildddechrau ar waith grŵp cyn gynted ag mae'n ddiogel iddynt wneud hynny gyda chyfraddau haint yn gostwng a'r cyhoeddiad am y lefel Haen nesaf. Pan fydd yn hysbys, byddai'r Swyddog yn cylchredeg yr wybodaeth ar pryd y byddai'r grwpiau hyn yn aildddechrau cyfarfodydd wyneb-i-wyneb gydag Aelodau er gwybodaeth.

Yng nghyswllt grwpiau rhithiol, holodd Aelod os y byddai dull gweithredu cyfunol yn parhau yn y dyfodol gan efallai y byddai rhai pobl yn ei chael yn rhwyddach cael mynediad i grwpiau ar-lein oherwydd eu problemau iechyd. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion eu bod yn dymuno symud tuag at ddull gweithredu cyfunol ac wedi bod yn gweithio gyda Pobl yn Gyntaf, grŵp Trydydd Sector a dderbyniodd gyllid sylweddol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer dyfeisiau digidol sy'n cefnogi pobl gydag anableddau dysgu. Fel rhan o'r ffrwd gwaith ataliol, roedd staff Gwasanaethau Cymdeithasol wedi helpu i osod y dyfeisiau yng nghartrefi pobl.

Holodd Aelod am glybiau cinio a phryd y gallent ail-agor. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y byddai hynny ar sail achos unigol ac y byddai angen i'r sawl sy'n gweithredu'r clwb cinio wirio canllawiau perthnasol Llywodraeth Cymru a rhoi asesiad risg ar waith i sicrhau y gallant ail-agor yn ddiogel. Bu'r Tîm Argyfyngau Sifil Posibl yn cefnogi nifer o grwpiau i sicrhau y caiff y protocolau perthnasol eu rhoi ar waith. Ychwanegodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymunedol nad yw'r rheoliadau ar hyn o bryd yn caniatáu i grwpiau gwrdd dan do a disgwylir cyhoeddiad Llywodraeth Cymru. Unwaith y cafwyd hynny, byddai'r Tîm Argyfyngau Sifil Posibl yn cefnogi grwpiau gyda'u hasesiadau risg i'w galluogi i ail-agor a gweithredu eto mewn modd diogel.

Blaenoriaeth 3 – Cyfleodd Dydd/Opsiynau Cymunedol

Yng nghyswllt Opsiynau Cymunedol, holodd Aelod os gallai model o ddarpariaeth ar gyfer y dyfodol gynnwys rhaglen atal unigrwydd. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion wrth Aelodau fod trafodaethau'n mynd rhagddynt gyda'r pump awdurdod lleol yng Ngwent ar sut olwg allai fod ar y modelau ar draws Gwent gyfan. Mae'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn hwyluso gweithdy ar Teams ar y mater hwn yr wythnos nesaf.

Blaenoriaeth 4 – Technoleg Gynorthwyol

Ni chododd Aelodau unrhyw faterion yng nghyswllt Technoleg Gynorthwyol.

Blaenoriaeth 5 – Taliadau Uniongyrchol

Ni chododd Aelodau unrhyw faterion yng nghyswllt Taliadau Uniongyrchol.

Blaenoriaeth 6 - Llety

Holodd Aelod os oes unrhyw dystiolaeth sy'n cefnogi'r farn fod pobl sy'n symud i fyngalos pobl hŷn yn arbed ar gostau ariannol anghenion gofal y dyfodol ac os y gellid defnyddio'r dystiolaeth hon yn y Strategaeth Tai wrth symud ymlaen. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod nifer o ddarparwyr tai wedi cynnal dadansoddiad anghenion ar draws Gwent sy'n dangos manteision byw mewn llety addas ar gyfer y dyfodol. Dan strwythur y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, roedd y Bwrdd Partneriaeth Iechyd, Tai a Gofal Cymdeithasol wedi gwneud gwaith ar draws ardal Gwent parthed anghenion tai pobl hŷn yn y dyfodol a daeth nifer o adroddiadau yn ôl i Adrannau Tai ac Iechyd am y modelau a ffafrir ar gyfer tai yn y dyfodol.

Holodd Aelod pa ddylanwad sydd gan yr Awdurdod ar ddarparwyr tai i adeiladu llety addas ar gyfer y dyfodol ar gyfer pobl hŷn o fewn eu datblygiadau. Esboniodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion fod y Rheolwr Tîm Cefnogi Pobl yn cymryd rhan yn yr holl drafodaethau hynny ac yn hyrwyddo anghenion y dyfodol ar gyfer yr henoed. Mae'n gweithio'n agos gyda'r Adran Cynllunio yng nghyswllt y Cynllun Datblygu Lleol a byddai'n cysylltu â Gwasanaethau Cymdeithasol i gael eu mewnbwn pan gaiff unrhyw ddatblygiad ei gynnig.

Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod am effaith Covid ar fyw cymunol mewn safleoedd tai, dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion nad oedd wedi cymryd rhan mewn unrhyw drafodaethau am ddyluniad safleoedd tai, ond rhoddodd enghraifft o'r hyn a ddysgwyd o Covid megis cael mynedfa ac allanfa ar wahân yn y datblygiad a'r un fath ar gyfer fferyllfeydd sy'n gysylltiedig â chanolfannau llesiant i sicrhau fod y datblygiadau hyn yn yn addas pe byddai pandemig arall y y dyfodol. Gobeithiai y byddai'r dyluniadau hyn a'r gwersi o Covid yn cael eu cynnwys ym mhrosesau dylunio y dyfodol.

Blaenoriaeth 7 - Gofalwyr

Yng nghyswllt y nifer o ofalwyr di-dâl a ddynodwyd ym Mlaenau Gwent, dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y caiff y ffigurau hynny eu cynnwys yn Strategaeth Gofalwyr Gwent. Fodd bynnag, mae nifer o ofalwyr nad ydynt yn uniaethu fel gofalwyr ac mae angen i'r gwasanaeth gyrraedd y gofalwyr hynny, yn oedolion a gofalwyr ifanc, i roi cefnogaeth iddynt. Rhan o'r rhesymeg am gynnal y cynllun Ymgysylltu â Gofalwyr gyda meddygon teulu oedd ymchwilio a dynodi'r gofalwyr di-dâl hynny nad ydynt yn uniaethu fel gofalwyr.

Yng nghyswllt dynodi gofalwyr ifanc mewn ysgolion, byddai hyn yn dod o fewn yr Adran Gwasanaethau Plant sydd â swyddog penodol cyfrifol am ofalwyr ifanc a fyddai'n cysylltu gyda phob ysgol yn y fwrdeistref. Fel rhan o broses Estyn mae'n ddyletswydd ar ysgolion i ddynodi eu gofalwyr ifanc i roi cefnogaeth iddynt. Mae Bwrdd Gofalwyr o fewn y Bwrdd Partneriaeth

Rhanbarthol sydd â chynllun gweithredu penodol ar gyfer pob partner ar draws ieched, gofal cymdeithasol a'r trydydd sector oedd yn ymwneud â chefnogi gofalwyr ifanc a gofalwyr ifanc mewn ysgolion. Roedd nifer o raglenni ysgol yn gweithredu tebyg i'r Ymddiriedolaeth Gofalwyr a roddodd sgysiau i ddsbarthiadau cyfan a hefyd yn rhoi cefnogaeth i ofalwyr unigol.

Dywedodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol fod Prosiect Ysgolion Gofalwyr Ifanc De Ddwyrain Cymru yn ceisio cael ysgolion i ddynodi gofalwyr ifanc mewn ysgolion a rhoi'r gefnogaeth briodol iddynt. Caiff y rhaglen hon ei chynnal ar draws Gwent ac mae nifer o ysgolion Blaenau Gwent eisoes yn cymryd rhan yn y rhaglen. Mewn ymgais i hyrwyddo'r cynllun ymhellach, gan fod Aelodau hefyd yn llywodraethwyr ysgolion dywedodd y gallent gydlynu gyda phenaethiaid eu hysgolion i ystyried dilyn cynllun a gaiff ei redeg gan Ymddiriedolaeth Gofalwyr De Ddwyrain Cymru.

Blaenoriaeth 8 – Gofal yn y Cartref

Ni chododd Aelodau unrhyw faterion yng nghyswllt Gofal yn y Cartref.

CYTUNODD y Pwyllgor i argymhell derbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1, sef cymeradwyo'r dystiolaeth a roddwyd i gefnogi cynnydd yn y 8 maes blaenoriaeth, er o fewn cyd-destun cyfnod 12-mis unigryw pandemig COVID 2020/21 ac i'r Gyfarwyddiaeth barhau i roi diweddariad cynnydd ar sail flynyddol i'r Pwyllgor Craffu fel yr amlinellir yn yr adroddiad.

Gadawodd y Cynghorwyr Derrick Bevan a Bob Summers y cyfarfod ar y pwynt hwn.

Item ID	4695
Item Title	Diweddariad ar y Bartneriaeth Ranbarthol
Summary	<p>Rhoddyd ystyriaeth i adroddiad y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a gyflwynwyd i ddiweddarau Aelodau ar y gwaith a'r penderfyniadau a gymerwyd dros y 5 mis diwethaf gan y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.</p> <p>Siaradodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol am yr adroddiad a rhoddodd ddiweddariad manwl yng nghyswllt y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.</p> <p>CYTUNODD y Pwyllgor i argymhell derbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1, sef cefnogi penderfyniadau'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.</p>

Item ID	4696
Item Title	Gwasanaethau Cymorth Gartref – Tendr a Pherfformiad Marchnad ar gyfer gwasanaethau a gomisiynwyd gan ddarparwyr annibynnol

Summary

Rhodddwyd ystyriaeth i adroddiad y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a gyflwynwyd i roi gwybodaeth ar gontractau a chomisiynu yng nghyswllt gofal a chymorth dinasyddion Blaenau Gwent o fewn eu cartrefi.

Siaradodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion am yr adroddiad a thynnu sylw at y prif bwyntiau ynddo.

Holodd Aelod sut y caiff ansawdd a safon gofal gan y sector preifat ei fonitro. Esboniodd y Rheolwr Gwasanaeth Datblygu a Chomisiynu y bu hyn yn her ar hyd y pandemig, fodd bynnag gellid gael rhybudd cynnar drwy nyrsys ardal, galwadau ffôn a'r gwasanaeth monitro galwadau a oedd yn system electronig lle gallai gofalwyr fewngofnodi i'r system, lle gallai hyd galwadau gael ei fonitro, os oes unrhyw gwynion neu broblemau. Mae hyn yn llif cyfathrebu dwy-ffordd, ddwywaith yr wythnos gyda darparwyr i sicrhau y caiff y gwasanaeth ei hysbysu am unrhyw bryderon ac yn y blaen ac mae gwybodaeth monitro i ddilysu rhai o'r galwadau hyn. Mae hefyd gopiâu o adroddiadau gan ddarparwyr a'u gwiriadau sicrwydd ansawdd eu hunain. Byddid yn ymchwilio unrhyw faterion a adroddir tebyg i ddiffyg cydymffurfiaeth PPE neu ddau ofalwr yn teithio gyda'i gilydd yn nhw blaen car a'u hysbysu i'r darparydd gwasanaeth.

Yng nghyswllt hapwiriadau, byddai'r RI yn cynnal hapwiriadau ar eu staff eu hunain ac yn paratoi adroddiadau dyddiol. Os oes nifer o ofalwyr yn torri rheoliadau mewn ardal neilltuol, gallai hynny arwain at ymchwiliad ac o bosibl weithredu disgyblaeth. Cafodd llawer o wybodaeth ei lledaenu i asiantaethau gofal yn y cartref, gan wneud yn siŵr eu bod yn dilyn protocolau. Roedd gweithio'n agos gyda chydweithwyr lechyd yr Amgylchedd wedi rhoi ffynhonnell dda o wybodaeth i'r Tîm Comisiynu fedru ymateb i broblemau ar gam cynnar.

Cododd Aelod bryderon am drosiant uchel y staff ymysg rhai darparwyr annibynnol, gyda rhai cleientiaid â gofalwyr newydd yn gyson. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth fod parhad gofal yn hanfodol a'i fod yn un o'r rhesymau pam eu bod wedi cyflwyno tendr newydd a heb gomisiynu pecynnau presennol gan fod pryderon am recriwtio a thwf. Mae angen i ddarparwyr ddangos y medrent recriwtio gweithlu gan ei bod yn bwysig fod gan ddefnyddwyr gwasanaeth barhad. Yn y gorffennol bu pryderon am drosiant uchel o staff ymhlith darparwyr a gwnaed gwelliannau ar ôl ymgynghori ac ymgysylltu ac fel rhan o'r trefniadau contract newydd mae angen i ddarparwyr gadarnhau y gallent recriwtio cronfa o ofalwr neilltuol.

Teimlai'r Ardal y dylai'r maes hwn gael ei reoleiddio gan Lywodraeth Cymru ac y dylid gwneud swydd gofalwr yn fwy deniadol gyda chynnydd mewn cyflog ar gyfer eu gwaith pwysig yn y gymuned.

Holodd Aelod os y dylid ystyried dod â'r gwasanaeth yn ôl i fod yn un mewanol. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion y cyhoeddwyd Papur Gwyn newydd yng nghyswllt gwaith cymdeithasol a bod cynaliadwyedd yn sefyllfa'r farchnad yn rhan o'r gwaith hwnnw. Teimlai ei

bod yn fanteisiol cael economi cymysg gyda gwasanaethau mewnol a hefyd allanol i hyrwyddo amrywiaeth ar draws y sector. Byddai cost dod â'r gwasanaeth hwn yn fewnol, ar y lefel hon, yn uchel tu hwnt a byddi angen buddsoddiad sylweddol ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol gan Lywodraeth Cymru.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol bod darparwydd allanol oedd yn darparu 23% o ddarpariaeth Gofal Cartref wedi mynd i ddwylo gweinyddwyr 18 mis yn ôl ac y bu'n rhaid edrych am ddarparwydd newydd i gyflwyno'r gofal hwnnw. Rhoddwyd ystyriaeth i ddod â'r gwasanaeth yn fewnol yr adeg honno, fodd bynnag byddai'r gost yn £2m ychwanegol at y swm a dalwyd eisoes i'r darparwydd, a byddai hyn yn gost barhaus. Teimlai fod angen i farchnad gymysg fod yn ei lle i gael y cydbwysedd cywir rhwng darparwyr mewnol ac allanol. Gwnaed gwaith i geisio ehangu'r niferoedd hynny o ddarparwyr i sicrhau cynaliadwyedd yn y dyfodol fel na fyddai unrhyw un ddarparwydd yn gyfrifol am gyflwyno swm enfawr o ddarpariaeth gofal.

CYTUNODD y Pwyllgor i argymhell derbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 2, sef derbyn yr adroddiad fel y'i darparwyd.